Tilläggsyrkande
2025-11-07

M, D, L, KD

30

Tilläggsyrkande angående – Funktionshinderombudsmannens Indikatorrapport 2024

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Grundskolenämnden får i uppdrag att säkerställa att information samlas in på ett sådant sätt att det är möjligt att utifrån barn och ungas perspektiv göra en analys utifrån diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning, senast i samband med nästa indikatorrapport.

Yrkandet

Grundskoleförvaltningen har för andra gången i rad beslutat att inte fråga om funktionsnedsättning i elevenkäten. Det innebär att det fortfarande inte går att bedöma utvecklingen inom rättighetsområdet ”Rätten till utbildning” utifrån de indikatorer som kommunfullmäktige beslutat om. I rapporten understryker Funktionshinderombudsmannen att frågan om funktionsnedsättning behöver tas med i enkäter riktade till elever, ungdomar och vårdnadshavare. Vi delar bedömningen att informationen måste samlas in, men metoden kan behöva anpassas.

Nämnden behöver därför hitta metoder som fungerar för att samla in denna viktiga information. Till exempel genom att agera för att öka svarsfrekvensen genom nya formuleringar eller andra aktiviteter som kan öka svarsfrekvensen och förbättra underlaget. Alternativt använda annan metod än enkät för insamlingen. Att ta vara på erfarenheter från andra kommuner kan vara en väg för att hitta en fungerande metod.

Till dess att en fungerande lösning är framtagen behöver frågan om funktionsnedsättning tas med i elevenkäten.

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2025-09-29
Ärendenummer SLK-2025-00932

Handläggare
Ola Hendar
Telefon: 031-368 03 01
E-post: ola.hendar@stadshuset.goteborg.se

Funktionshinderombudsmannens Indikatorrapport 2024

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Funktionshinderombudsmannens Indikatorrapport 2024, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande antecknas.

Sammanfattning

Indikatorrapport 2024 redovisas här i enlighet med beslut i kommunfullmäktige 2020-11-12 § 17. Indikatorerna i rapporten mäter utvecklingen av målen i Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026. Rapporten innehåller en omvärldsbedömning, utfall på beslutade indikatorer samt komplettering av underlag inom några områden.

Resultatet i rapporten visar på en positiv utveckling inom rättighetsområde 2, rätten till information och kommunikation. Vidare visar resultaten en tydlig tillbakagång inom rättighetsområde 7, rätten till ett arbete och sysselsättning. Övriga rättighetsområden bedöms vara oförändrade. Det finns fortfarande skillnader i resultaten om levnadsförhållanden för personer med eller utan funktionsnedsättning inom alla rättighetsområden.

Nytt för i år är att Göteborgs Stads medarbetarenkät från och med 2024 ställer en fråga om funktionsnedsättning. Det har öppnat möjligheten att följa villkoren i arbetslivet. Göteborgs Universitet, SOM-institutet, publicerar alla sina rapporter till Göteborgs Stad med resultat som går att analysera utifrån funktionsnedsättning.

Årets rapport saknar underlag och data om Göteborgs Stad från en förvaltning, grundskoleförvaltningen, och en extern leverantör, Folkhälsomyndigheten.

Funktionshinderombudsmannen har i samverkan med bland annat Statistiska centralbyrån tagit med femton kompletterande indikatorer.

Den sammanlagda bilden utifrån underlagen är att det kvarstår arbete inom alla rättighetsområden innan målen kan anses vara uppnådda.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Rapporten belyser bland annat den ekonomiska situationen för den enskilde utifrån den låga etableringsgraden på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Rapporten i sig genererar inga ekonomiska konsekvenser för stadens verksamheter eller enskilda.

Bedömning ur ekologisk dimension

Rapporten synliggör en koppling mellan det funktionshinderpolitiska målet om universell utformning av staden och stadsplanering utifrån klimatomställning och höjd beredskap. Rapporten har i övrigt inte funnit några särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Indikatorrapporten är en del av uppföljningen av Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026. Programmet utgår ifrån FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Resultatet från indikatorerna belyser hur väl rättigheter uppnås i Göteborgs Stad. Resultaten i rapporten beskriver villkoren hos personer i olika åldrar och kön med olika funktionsnedsättningar.

Rapporten är ett stöd i Göteborgs Stads arbete med att synliggöra behov och insatser. Funktionshinderombudsmannen bedömer att indikatorrapporten förstärker nämnder och styrelser i deras arbetet med levnadsvillkoren för anhöriga, barn och vuxna med funktionsnedsättning, vilket leder till ett självständigare liv.

Bilagor

1. Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2020-11-12 § 17
2. Funktionshinderombudsmannens Indikatorrapport 2024

Ärendet

Funktionshindersombudsmannens indikatorrapport 2024 redovisas i enlighet med beslut i kommunfullmäktige 2020-11-12 § 17, Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026.

Beskrivning av ärendet

Funktionshinderombudsmannen samordnar stadsledningskontorets genomförande av indikatorrapporterna. Göteborg Stads program för full delaktighet omfattar tio rättighetsområden. Indikatorerna, 42 till antalet, mäter brukarperspektivet på en samhällsnivå, övergripande kommunal nivå och kommunens verksamhet som specifikt riktar sig till personer med funktionsnedsättning.

Stadsledningskontoret har enligt beslut genomfört en basmätning 2020. Därefter följs programmet upp vart annat år på utvalda indikatorer. I enlighet med beslutet om programmet kan kompletterande mätning för vissa mål behöva göras. Uppföljningen 2022 visade inte på någon förändring av utvecklingen baserat på de beslutade indikatorerna.

Indikatormätning 2024 redovisas i bilagd rapport. Rapporten innehåller en omvärldsbedömning, utfall på beslutade indikatorer och samt komplettering av underlag inom några rättighetsområden. Insatser som staden och andra aktörer gör på området ska vara märkbara för dem det berör. Syftet med indikatorrapporterna är att rapportera utveckling och ge underlag för vidare beredning i kommunstyrelsen.

Resultatet i rapporten visar på en positiv utveckling inom rättighetsområde 2, rätten till information och kommunikation. Vidare visar resultaten en tydlig tillbakagång inom rättighetsområde 7, rätten till ett arbete och sysselsättning. Övriga rättighetsområden bedöms vara oförändrade. Det finns fortfarande skillnader i resultaten om levnadsförhållanden för personer med eller utan funktionsnedsättning inom alla rättighetsområden. Myndigheten för delaktighet bekräftar den här bilden och skriver i sin uppföljningsrapport av funktionshinderspolitiken att ”Sverige fortfarande har långt kvar innan samhället blir fullt tillgängligt och inkluderande för personer med funktionsnedsättning”.

Nytt för i år är att Göteborgs Stads medarbetarenkät från och med 2024 ställer en fråga om funktionsnedsättning. Det har öppnat möjligheten att följa villkoren i arbetslivet. Göteborgs Universitet, SOM-institutet, publicerar alla sina rapporter till Göteborgs Stad med resultat som går att analysera utifrån funktionsnedsättning.

Årets rapport saknar underlag och data om Göteborg Stad från en förvaltning, grundskoleförvaltningen, och en extern leverantör, Folkhälsomyndigheten.

Funktionshinderombudsmannen har i samverkan med bland annat Statistiska centralbyrån tagit med femton kompletterande indikatorer.

Funktionshinderombudsmannen uppmärksammar inom sitt uppdrag kommunstyrelsen på att villkoren för barn, elever och unga med funktionsnedsättning i Göteborg inte tillräcklig grad fångas upp och beskrivs i enlighet kommunfullmäktiges beslut.

Den sammanlagda bilden utifrån underlagen är att det kvarstår arbete inom alla rättighetsområden innan målen kan anses vara uppnådda.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer att Funktionshindersombudsmannens Indikatorrapport 2024 svarar upp mot uppdraget om att vartannat år lämna en rapport om uppföljning av målen i Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026.

Stadsledningskontoret anser även att funktionshindersombudsmannen genom rapporten uppmärksammar kommunstyrelsen på brister och åtgärder inom stadens verksamhetsområden som syftar till att förbättra situationen för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Stadsledningskontoret bedömer att Indikatorrapporten bidrar i arbetet att säkra jämlika levnadsvillkor och förbättrar möjligheten till självständighet för hela målgruppen.

Christina Eide	Eva Hessman
Direktör Utveckling och hållbarhet	Stadsdirektör

Göteborgs Stad

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2020-11-12

Revidering av Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

§ 17, 0759/19

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

1. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2019-03-28 § 21 att i samverkan med funktionshinderrörelsen och Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor revidera Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, förklaras fullgjort.
2. Förslag till revidering av Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026, i enlighet med bilaga 4 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas.

Handling

2020 nr 234.

Protokollsutdrag skickas till

Stadens nämnder och bolag
Afasiföreningen i Göteborg
Autism – och Aspebergerföreningen, distrikt Göteborg
Funktionsrätt Göteborg
Göteborgs Stads råd för funktionshindersfrågor
Göteborgs Stads pensionärsråd
Göteborgs Stads HBTQ-råd
Styrande dokument

Dag för justering

2020-11-23

Vid protokollet

Sekreterare
Christina Hofmann

Ordförande
Anneli Rhedin

Justerande
Pär Gustafsson

Göteborgs Stad

Indikatorrapport 2024

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021 – 2026.

2025-09-30

Innehåll

1 Sammanfattning ... 3
2 Inledning ... 4
3 Uppdrag om indikatorrapport ... 5
3.1 Disposition ... 5
3.2 Metod ... 5
4 Att fråga om funktionsnedsättning ... 7
5 Utfall på indikatorerna 2024 ... 10
5.1 Rätten till ett självständigt liv ... 11
5.2 Rätten till information och kommunikation ... 14
5.3 Rätten till demokratisk delaktighet ... 16
5.4 Rätten till ett tryggt liv ... 18
5.5 Rätten till bästa möjliga hälsa ... 21
5.6 Rätten till utbildning ... 23
5.7 Rätten till ett arbete eller sysselsättning ... 25
5.8 Rätten till en fungerande bostad ... 29
5.9 Rätten till att kunna förflytta sig i och använda Göteborgs inne- och utemiljöer ... 30
5.10 Rätten till en meningsfull fritid ... 32
6 Underlag för bedömningar och slutsatser ... 35
7 Bilaga ... 37
7.1 Beslutade indikatorer som saknar underlag 2024 ... 37

1 Sammanfattning

Indikatorrapport 2024 redovisas här i enlighet med beslut i kommunfullmäktige 2020-11-12 § 17. Indikatorerna i rapporten mäter utvecklingen av målen i Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026. Rapporten innehåller en omvärldsbedömning, utfall på beslutade indikatorer samt komplettering av underlag inom några områden.

Den negativa utvecklingen beskriven av FN:s granskningsrapport 2024, Myndigheten för delaktighet och Riksrevisionen vad gäller utbildning, arbetsmarknad och ekonomi påverkar målgruppens hela livssituation. Det påverkar också utfall på rapportens indikatorer.

Resultatet i rapporten visar på en positiv utveckling inom rättighetsområde 2, rätten till information och kommunikation. Vidare visar resultaten en tydlig tillbakagång inom rättighetsområde 7, rätten till ett arbete och sysselsättning. Övriga rättighetsområden bedöms vara oförändrade. Det finns fortfarande skillnader i resultaten om levnadsförhållanden för personer med eller utan funktionsnedsättning inom alla rättighetsområden.

Årets rapport saknar underlag och data om Göteborg Stad från en förvaltning, grundskoleförvaltningen, och en extern leverantör, Folkhälsomyndigheten.

Funktionshinderombudsmannen har i samverkan med bland annat Statistiska centralbyrån, SCB, tagit med femton kompletterande indikatorer.

Nytt för i år är att Göteborgs Stads medarbetarenkät från och med 2024 ställer en fråga om funktionsnedsättning. Det har öppnat möjligheten att följa villkoren i arbetslivet. Göteborgs Universitet, SOM-institutet, publicerar alla sina rapporter till Göteborgs Stad med resultat som går att analysera utifrån funktionsnedsättning.

Funktionshinderombudsmannen bedömer utifrån årets resultat och kompensatoriska indikatorer att villkoren för barn, elever och unga med funktionsnedsättning i Göteborg inte tillräcklig grad fångas upp och beskrivs i enlighet kommunfullmäktiges beslut.

Indikatorrapporten 2024 redovisar resultat på 25 av 42 beslutade indikatorer.

Den sammanlagda bilden utifrån underlagen är att det kvarstår arbete inom alla rättighetsområden innan målen kan anses vara uppnådda.

2 Inledning

Göteborgs Stads program för full delaktighet utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och det nationella funktionshinderpolitiska målet. Det nationella målet är att med konventionen som utgångspunkt uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Förvaltningarna och bolagen arbetar kontinuerligt med sina uppdrag och följer sina egna aktiviteters väg mot måluppfyllelsen. Indikatorrapporten beskriver den samlade bilden utifrån en samhälls-, staden- och verksamhetsnivå för hela Göteborgs Stad.

Indikatorrapporten 2022 kunde inte visa på en säker förändring. Det antogs att tidsspannet var för litet mellan basmätningen 2020 och första avstämning 2022. Indikatorrapporten 2022 saknade data från elevenkäten i grundskolan om villkoren för barn och unga med funktionsnedsättning enligt beslut i kommunfullmäktige.

I årets rapportering ökar antalet kompletterande indikatorer där det saknas underlag. Med ett samarbete inom stadsledningskontoret, utvalda förvaltningar och bolag samt externa myndigheter kan funktionshinderombudsmannen i årets rapport ge en bild av hur staden utvecklas.

FN riktade under 2024 kritik om hur Sverige genomför det funktionshinderpolitiska arbetet. FN:s granskningskommittén lämnade omkring åttio rekommendationer där flertalet var en fråga för lagstiftaren att beakta. Riksrevisionen riktade likaså i slutet av 2024 kritik mot hur regeringen styr det funktionshinderpolitiska området.

Myndigheten för delaktighet skrev i sin analys av 2024 att det funktionshinderpolitiska området behöver utvecklas mer för att målen ska nås. Myndigheten rapporterade att ”Sverige fortfarande har långt kvar innan samhället blir fullt tillgängligt och inkluderande för personer med funktionsnedsättning”. Myndigheten skrev vidare att det krävs att ”arbetet med universell utformning stärks, att bristande tillgänglighet åtgärdas, att individuella stödinsatser förbättras och att diskriminering motverkas på ett mer effektivt sätt”. Likaså konstaterade myndigheten att ”bland de viktigaste iakttagelserna för året är att levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning fortfarande är betydligt sämre inom områden som exempelvis skola och utbildning, etablering på arbetsmarknaden, hälsa, vård, ekonomi, utsatthet för våld, och möjligheter till en aktiv fritid”. Skillnaderna i levnadsvillkoren syns redan i tidig ålder enligt myndigheten. När de väl etableras riskerar det att skapa ett livslångt utanförskap.

Det återstår arbete på nationell nivå och så även för Göteborg.

3 Uppdrag om indikatorrapport

Kommunstyrelsen har i uppgift att utifrån beslut i kommunfullmäktige den 12 november 2020, §17, sammanställa rapporter på beslutade indikatorer vartannat år som en del av uppföljningen av Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026. Funktionshinderombudsmannen samordnar stadsledningskontorets genomförande av indikatorrapporterna. En första baslinjemätning genomfördes 2020.

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026 är ett styrande dokument och gäller samtliga nämnder och styrelser. Programmet som utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt de nationella målen på det funktionshinderpolitiska området synliggör funktionshinderperspektivet i stadens verksamheter. Indikatorrapporten ger en bild av utvecklingen mot målen inom de rättighetsområden programmet omfattar.

Funktionshinderombudsmannen rapporterar om implementering av programmet i sina årsrapporter. I rapporteringarna från 2022–2024 har samtliga förvaltningar och bolag angett vilka aktiviteter de gör och planerar att göra utifrån strategierna angivna i programmet. På det sättet har en linje skapats mellan programmet för full delaktighet och varje verksamhets ansvarsområde. Flera av verksamheterna genomför aktiviteter i samverkan med andra förvaltningar och bolag. I slutet av programperioden, 2025 och 2026, när resultat och effekt synliggörs kommer ny kunskap att kunna komplettera indikatorrapporterna.

Funktionshinderombudsmannen har i sitt uppdrag att vid behov uppmärksamma kommunstyrelsen på brister och/eller föreslå åtgärder inom stadens verksamhetsområden som syftar till att förbättra situationen för medborgare med funktionsnedsättning och deras anhöriga.

3.1 Disposition

Rapportens inledande avsnitt handlar om uppdraget samt information kopplat till rapporten och dess innehåll.

Därefter följer tio rättighetsområden med respektive tillhörande indikatorer. Varje avsnitt innehåller en bedömning av utvecklingen.

Rapporten avslutas med en redovisning av de underlag som legat till grund för bedömning av respektive avsnitt samt en bilaga med de beslutade indikatorerna där det saknas underlag för 2024.

3.2 Metod

Indikatorrapporten är en beskrivande rapport om resultat från beslutade indikatorer. Tolkningen av utfallen bygger på jämförelser av tidigare

rapporteringar på samma indikator. Att återkommande mäta av samma indikator gör att det område som indikatorn förväntas berätta något om kan beskrivas i ett utvecklingsperspektiv. Det är en grov skattning då det är många faktorer som påverkar utfall och resultat. Valet av indikatorer bygger på en erfarenhet att indikatorn kan mäta av området, vara pålitlig som metod och vara pålitlig över tid.

Antalet enkäter och undersökningar som går att analysera utifrån ett funktionshinderperspektiv har ökat. Några av dem redovisas som kompletterande indikatorer i den här rapporten. De kompletterande indikatorerna ingår i den samlade bedömningen.

3.2.1 Avvikelser 2024

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning följs via indikatorrapporten vid fyra tillfällen. I årets indikatorrapport, som är den tredje av fyra, är det flera händelser som påverkar möjlighet att bedöma utvecklingen.

Grundskoleförvaltningen har för andra gången beslutat att inte fråga om funktionsnedsättning i elevenkäten. Det gör att den tilltänkta tidsanalysen genom fyra indikatorrapporteringar inte längre kan genomföras. Folkhälsomyndighetens enkät, Hälsa på lika villkor 2024, har inte genomförts på så sätt att data för Göteborg kunnat redovisas för personer med funktionsnedsättning. Indikatorn om tillgänglighet i befintligt bostadsbestånd, TIBB, har inte heller kunnat redovisas på grund av uteblivna data.

4 Att fråga om funktionsnedsättning

Det är en utmaning att fråga om funktionsnedsättning i enkäter eller intervjuer. Det handlar om integritet och respekt. Samtidigt vill brukarorganisationerna och deras medlemmar att verksamheter frågar om funktionsnedsättning då det är ett sätt att undersöka om levnadsvillkoren är likvärdiga. Stadens alla verksamheter ska enligt programmet för full delaktighet utforma sina enkäter och undersökningar på ett sådant sätt att resultaten kan analyseras utifrån diskrimineringsgrunderna, (Göteborgs Stads program för full delaktighet, strategi 3:3). Staden utformar sin verksamhet för invånarna med ett i första hand inkluderande perspektiv. För att lyckas med det behöver staden stämma av med dem det berör.

Att fråga genom exempelvis de viktiga samråd staden har ger en bra bild men inte en systematisk överblick på alla områden. Därför behöver staden komplettera med andra metoder där frågeformulär kan vara ett alternativ. Många verksamheter anser inte det nödvändigt att fråga om funktionsnedsättning då de menar att enkäter är frivilliga och är öppna att besvaras av alla. Av två skäl är det inte inkluderande. För det första kan frågornas utformning och genomförande stänga ute personer med läs- och skrivsvårigheter, intellektuella funktionsnedsättningar och synskador. För det andra blir de inte synligt vad personer med funktionsnedsättning upplever och anser i olika frågor. Därför är det viktigt att fråga om funktionsnedsättning som bakgrundsvariabel.

Ett exempel där en fråga om funktionsnedsättning öppnat upp för ny kunskap är stadens medarbetarundersökning. Resultaten från undersökningen 2022 då ingen bakgrundsfråga om funktionsnedsättning ställdes gav resultatet att tre promille av medarbetarna hade varit utsatta för diskriminerande behandling på grund av funktionsnedsättning. När Göteborgs Stad under 2024 ställde en bakgrundsfråga om funktionsnedsättning visade resultatet att sexton procent av de som angett att de har en funktionsnedsättning (cirka 290 personer) angav att de utsatts för diskriminerande behandling men bara en fjärdedel av dem (cirka 75 personer) att det var utifrån funktionsnedsättning. Andra vanliga orsaker var ålder, kön och etnicitet. För personer utan funktionsnedsättning var ”annat” och etnicitet de vanligaste svaren. Medarbetarundersökningen 2022 gav inget incitament att särskilt uppmärksamma funktionsnedsättning genom olika åtgärder. Enkäten 2024 visade tvärtom att det finns skäl att uppmärksamma villkoren för personer med funktionsnedsättning i arbetslivet. Medarbetarenkäten för 2025 kommer även den innehålla en fråga om funktionsnedsättning. Med det skapas nu en struktur för att följa utvecklingen av gjorda insatser och villkoren i arbetslivet.

4.1.1 Barnrättsperspektivet

I Indikatorrapport 2022 har funktionshinderombudsmannen lyft avsaknaden av underlag från barn och unga i Göteborg med funktionsnedsättning.

Grundskoleförvaltningen har arbetat med att öka delaktigheten för ungdomar inom den anpassade grundskolan. Detta är ett viktigt arbete för den elevgruppen, cirka en procent av samtliga elever i Göteborgs stad. Majoriteten av ungdomar med funktionsnedsättning finns inom den vanliga grundskolan – inte enbart inom den anpassade grundskolan.

För att stärka barnrättsperspektivet har funktionshinderombudsmannen i årets indikatorrapport tagit fram utbildningsresultat för elever med funktionsnedsättning i Göteborg stad samt villkorsbeskrivning från elever med funktionsnedsättning på riksnivå.

De kompletterande indikatorerna ger förhoppningsvis det underlag som behövs om varför det är viktigt att staden på ett systematiskt sätt når barn, elever och unga med funktionsnedsättning inom alla förvaltningar och bolag.

4.1.2 Enkäter

Enkäter och frågeformulär används för att få en bild av villkoren inom en grupp i olika frågor. Om enkäten utformas och genomförs så att anonymiteten kan garanteras och att det finns ett allmänt intresse eller uppdrag går det att ställa en bakgrundsfråga om funktionsnedsättning.

Antalet interna och externa enkäter som kan analyseras utifrån diskrimineringsgrunderna, inklusive funktionsnedsättning, har ökat. Göteborgs Universitet, SOM institutet, levererar nu alla sina rapporter till Göteborg med variabeln funktionsnedsättning. Folkhälsomyndigheten och Statistiska centralbyrån, SCB, använder sedan många år funktionsnedsättning som variabel i sina studier. Ungdomsbarometern har påbörjat ett arbete att med en fråga om funktionsnedsättning beskriva en bild av hur livssituationen ser ut för ungdomar med funktionsnedsättning. Funktionshinderombudsmannen rapporterade resultat från Ungdomsbarometern i årsrapporten 2024. SCB undersökning av levnadsvillkoren för barn, Barn-ULF, har gett en ny och kompletterande bild på en nationell nivå.

Fördelen med enkäter är att det går att nå andra grupper än de som har ett offentligt stöd. Nackdelen är att det är en osäker metod om de inte genomförs med systematik.

4.1.3 Register

Register är också en metod och källa för att beskriva livsvillkor för målgruppen.

Skolverket har på regeringens uppdrag att undersöka möjligheten att via Socialstyrelsen diagnosregister ta fram skolresultat på en nationell nivå. Uppdraget ska redovisas under 2025. Stadsledningskontoret har i samverkan med SCB redovisat den enskildes ekonomiska situation baserat på socialförsäkringsregister. Med samma urvalsmetod har stadsledningskontoret till den här rapporten fått utbildningsresultat för elever med funktionsnedsättning i Göteborg. Fördelen med Skolverksmodellen, diagnosindelning, är att resultatet kan delas in i olika typer av

funktionsnedsättning. Nackdelen är att kvaliteten i registret har ifrågasatts samt att diagnos i sig inte ger en bild av stödbehov. Fördelen med socialförsäkringsmodellen är att kvaliteten är högre och att de är behovsutformade. Nackdelen är att det inte går att dela in underlagen i olika typer av funktionsnedsättning.

Göteborgs Stad kan bara bygga upp register där invånarna söker ett specifikt stöd. Exempelvis finns det uppgifter på hur många som går inom den anpassade grundskolan, bor i våra boenden och har sin sysselsättning inom daglig verksamhet. För att nå en bredare population av personer med funktionsnedsättning tillhandahåller Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten medicinsk statistik samt SCB och Försäkringskassan data kopplade till socialförsäkringsregister.

Indikatorrapporten innehåller uppgifter kopplade till 42 beslutade indikatorer. Till det arbetet har stadsledningskontoret sedan 2020 från externa leverantörer fått en kompletterande bild utifrån register och enkäter om den ekonomiska situationen, utbildningsresultat inom grundskolan, etableringsgrad på arbetsmarknaden, demokratisk delaktighet, trygghet i bostadsområdet, våld i nära relationer, villkor i arbetslivet samt förtroende för socialtjänsten.

Fördelen med register är att populationen är relativt den samma år från år. Nackdelen är att den inte täcker personer som har en funktionsnedsättning men ej beviljats offentligt bidrag eller stöd.

5 Utfall på indikatorerna 2024

I detta avsnitt redovisas utfall på beslutade och kompletterande indikatorer. De indikatorer som är beslutade men saknar underlag för 2024 finns listade i bilaga.

Rättighetsområdena redovisas enligt en gemensam struktur. Först anges målet för rättighetsområdet. Sedan den av funktionshinderombudsmannens gjorda bedömningen av utvecklingen på rättighetsområdet. Därefter följer en genomgång av vad staden ska göra för att nå målen på rättighetsområdena enligt strategierna i Göteborgs Stads program om full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026. Detta följs av kort redogörelse för iakttagelser inom området som ligger till grund för bedömningen. Avsnitten avslutas med en redovisning i tabellform av beslutade och kompletterande indikatorer.

Resultatet på indikatorerna visar på en positiv utveckling inom rättighetsområde 2, rätten till information och kommunikation. Vidare visar resultaten en tydlig tillbakagång inom rättighetsområde 7, rätten till ett arbete och sysselsättning. Övriga rättighetsområden bedöms vara oförändrade. Skillnader i resultat för personer med eller utan funktionsnedsättning kvarstår inom alla rättighetsområden.

I tabellen nedan anges antalet beslutade indikatorer, insamlade 2020, 2022 och 2024 samt antalet kompletterande indikatorer.

Tabell: Antal beslutade, insamlade och kompletterande indikatorer.

Rättighets-område	**Antal beslutade indikatorer**	**Antal insamlade indikatorer 2020**	**Antal insamlade indikatorer 2022**	**Antal insamlade indikatorer 2024**	**Antal kompletterande och nya indikatorer 2024**
Självständighet	**3**	**3**	**3**	**2**	**3**
Information	**3**	**3**	**3**	**2**	**1**
Demokratisk delaktighet	**6**	**6**	**4**	**3**	**1**
Trygghet	**7**	**7**	**5**	**5**	**1**
Hälsa	**3**	**3**	**3**	**2**	**1**
Utbildning	**5**	**5**	**0**	**0**	**3**
Arbete/ Sysselsättning	**3**	**3**	**3**	**3**	**4**
Bostad	**3**	**3**	**2**	**2**	**0**
Tillgänglighet	**3**	**3**	**3**	**3**	**0**
Fritid	**6**	**6**	**6**	**3**	**1**

5.1 Rätten till ett självständigt liv

Mål för området är att personer med funktionsnedsättning kan leva ett självständigt liv på lika villkor som andra.

Den sammanfattande bilden av rättighetsområdet är att den enskildes ekonomi inte har förbättrats och en tendens att det är färre personer med funktionsnedsättning som har någon att prata med vid praktiska problem eller sjukdom. Den samlade bedömningen är att området inte förändrats från 2020 till 2024.

För att personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska kunna ha möjlighet att leva ett så självständigt liv som möjligt behöver nämnder och styrelsers insatser enligt strategierna i programmet nå ut till dem det berör. För att nå målet med rättighetsområdet ska verksamheterna bland annat säkerställa att information som berör målgruppen är tillgänglig, att insatser har ett helhetsperspektiv, att stadens verksamheter samverkar vid insatser och att individens behov är i centrum.

Ett självständigt liv är en av våra viktigaste rättigheter. Den nås genom att samtliga förvaltningar och bolag skapar riktade och tillgängliga aktiviteter. Men för att lyckas öka den ekonomiska självständigheten behövs insatser även från den nationella nivån.

Rikssiffror för 2020–2024 visar att personer med funktionsnedsättning, i jämförelse med personer utan funktionsnedsättning, i lägre utsträckning är nöjda med sitt liv, har svårare att betala en oförutsedd utgift och saknar i större utsträckning någon att vända sig till vid praktiska problem eller sjukdom.

Över tid ser det ut som att de ekonomiska utmaningarna ökar och att färre har någon att lyfta praktiska problem eller sjukdom med. De kompletterande indikatorerna om den ekonomiska situationen för den enskilde och familjer visar fortsatt på att över hälften av personer med funktionsnedsättning som till delar eller helt har sin försörjning via socialförsäkringssystemet lever under gränsen för relativ fattigdom. Andelen familjer i en ekonomisk utsatthet där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning är fortsatt hög.

5.1.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Andel som har någon att vända sig till vid praktiska problem eller sjukdom, 16–84 år.

Område	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	97%	97%	96%	92%	91%	91%
	Män	93%	93%	93%	90%	88%	87%

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Tabell: Andel som kan klara av att betala en oväntad ekonomisk utgift, 16–84 år.

Område	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	81%	83%	79%	66%	68%	63%
	Män	84%	86%	82%	73%	74%	70%

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

5.1.2 Kompletterande indikatorer om den enskildes ekonomi

Att leva ett självständigt liv handlar om att ha tillgång till de resurser, inre som yttre, som skapar utrymme för att kunna bestämma över sitt eget liv. Det handlar om välmående, ekonomi och förtroende från omgivningen.

Den vanligaste metoden för att beskriva den ekonomiska situationen är enligt finanspolitiska rådet att betrakta summan av ekonomiska resurser (disponibel inkomst) över ett helt år och sedan jämför förändringar i fördelningen mellan olika år.

Det här avsnittet handlar om den egna ekonomin. Funktionshinderombudsmannen har i de senaste årsrapporterna pekat på att den egna ekonomin för målgruppen är anmärkningsvärt svag.

Det handlar om personer med funktionsnedsättning som har sin försörjning till liten eller stor del via socialförsäkringssystemen. De ersättningar som redovisas nedan handlar om de som kan sökas vid en funktionsnedsättning. Olika regler gäller för de olika bidragen. Tanken med bidrag till personer med funktionsnedsättning är att de ska kompensera för funktionsnedsättningen. En enskild kan under året erhållit stöd från olika bidrag. Det vill säga en planerad övergång från kanske aktivitetsersättning till lönebidrag. Det gemensamma är att personen under 2022 ska ha varit aktuell för minst ett av dem. För varje bidragsform har medianen bestämts för de enskildas disponibla inkomst. Medianen har sedan jämförts med gränsen för relativa fattigdom, sextio procent av mediandisponibla inkomsten bland befolkningen. Allt underlag kommer från SCB. Median används för att kunna berätta om hur stor andel av målgruppen som ligger ovanför respektive under. Försäkringskassan använder i sin återrapportering 2025 medelvärde när de redovisar disponibel inkomst. Det ger en tjugo procent högre jämförelsesiffra för att de med de allra högsta inkomsterna drar upp medelvärdet. Funktionshinderombudsmannen har valt median i stället för medelvärde.

Resultatet visar att situationen för den enskilde fortfarande är ansträngd och att en drygt hälften av personer med funktionsnedsättning lever på eller under gränsen för relativ fattigdom.

Resultaten nedan har som senaste underlag med siffror från 2022 då det ligger en fördröjning innan SCB har säkra siffror från bland annat Skatteverket.

I indikatorrapporten anges disponibel inkomst på individnivå i stället för ett helt hushåll, konsumtionsenhet, för att tydliggöra skillnader i levnadsvillkor för personer med en funktionsnedsättning.

Tabell: Disponibel inkomst, Göteborgs Stad

Ersättningstyp	Antal 2020	Disponibel inkomst 2020, median	Antal 2022	Disponibel inkomst 2022, median
Handikappersättning inkl. merkostnadsersättning 18–64 år	2 161	12 953 kr	2 053	15 402 kr
Aktivitetsersättning 19–30 år	1 982	10 027 kr	1 964	10 850 kr
Sjukersättning 30–64 år	12 295	12 857 kr	10 936	14 711 kr
Lönebidrag OSA 18–64 år	3 603	17 871 kr	3 092	19 276 kr
Samtliga 18–64 år	376 804	22 100 kr	386 660	24 198 kr

Källa: SCB, Gräns för relativ fattigdom 2022 var 14 500 kr (2020: 13 300 kr).

5.1.2.1 Familjers ekonomi

I funktionshinderombudsmannens årsrapport 2023 introducerades en ny indikator för beskrivning av familjer där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning. Tabellen nedan har uppdaterats av SCB. Det finns en eftersläpning i tabellerna då det senaste året med säkra resultat är från 2022. Av tabellerna nedan framgår att det är en högre andel av familjer där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning som lever med låg inkomststandard. Låg inkomststandard innebär enligt SCB ”ett absolut fattigdomsmått som används för att klassa hushåll med låga inkomster. Måttet beskriver hur väl hushållets inkomster räcker för att betala nödvändiga omkostnader som boende, barnomsorg, lokala resor och så vidare. Låg inkomststandard innebär att inkomsterna inte räcker för att betala för dessa levnadsomkostnader”.

Tabell: Familjers ekonomi. Andel familjer som har en låg inkomststandard.

År	Ålder på hemmavarande barn	Riket alla familjer	Riket, där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning	Göteborg alla familjer	Göteborg, där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning
2021	0–5 år	8%	10%	10%	15%
	6–12 år	7%	6%	9%	10%
	13–19 år	5%	4%	7%	6%
2022	0–5 år	8%	10%	10%	16%
	6–12 år	7%	6%	9%	10%
	13–19 år	5%	5%	7%	6%

Källa: SCB. Familjer med barn som inte har en funktionsnedsättning samt familjer där minst ett barn har en funktionsnedsättning och som familjen av Försäkringskassan beviljats vårdnadsbidrag och/eller omvårdnadsbidrag

Tabell: Andel familjer som mottager ekonomiskt bistånd

År	Ålder	Riket alla familjer	Riket, där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning	Göteborg alla familjer	Göteborg, där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning
2021	0–5 år	5%	8%	6%	11%
	6–12 år	5%	6%	7%	9%
	13–19 år	6%	6%	9%	8%
2022	0–5 år	4%	7%	5%	10%
	6–12 år	4%	6%	6%	9%
	13–19 år	6%	6%	7%	8%

Källa: SCB. Familjer med barn som inte har en funktionsnedsättning samt familjer där minst ett barn har en funktionsnedsättning och som familjen av Försäkringskassan beviljats vårdnadsbidrag och/eller omvårdnadsbidrag

5.2 Rätten till information och kommunikation

Målet för området är att personer med funktionsnedsättning får information och kommunicerar med staden på lika villkor som andra.

Det samlade intrycket för rättighetsområdet är att det finns en positiv utveckling vad gäller att verksamheternas kommunikationsplaner omfattar funktionsnedsättning, och att brukare svarar att socialsekreterarna förstår vad de säger. Samtidigt är det fortsatt en oklar bild av hur tillgängliga och användbara stadens hemsidor är för personer med funktionsnedsättning.

För att nå målet ska stadens verksamheter enligt beslutade strategier på området anpassa och utveckla sin kommunikation så att alla personer med funktionsnedsättning kan förstå informationen och uttrycka behov och synpunkter. Stadens verksamheter ska även utveckla och använda digitala och tekniska lösningar när det gynnar tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning i kommunikation med staden.

Att kommunicera för att förstå och göra sig förstådd är en viktig förutsättning för full delaktighet. Staden arbetar med att tillgängliggöra information och kommunikation. Information som är avsedd för allmänheten ska publiceras i tillgängligt format, lättläst, och vid behov kompletteras med bland annat teckenspråk, bilder, punktskrift och alternativ kompletterande kommunikation

Utfallet på indikatorerna visar att arbetet med att synliggöra funktionsnedsättning i förvaltningarnas och bolagens kommunikationsplaner har ökat. Upplevelsen av tillgänglighet på stadens webbsidor ökar 2024. Utfallet på indikatorn har växlat vilket kan tillskrivas förändrad metod.

Funktonshinderombudsmannen lyfte området i senaste årsrapporten om att fler hemsidor behöver utveckla sin tillgänglighet samt utöka sin information om verksamheten på lättläst och teckenspråk. I en ökad digitalisering av stadens utbud och kontaktvägar är det angeläget att den nya tekniken även är användbar för personer med funktionsnedsättning.

Den tredje indikatorn som handlar om brukarnas upplevelse av att socialsekreteraren förstår vad man säger har reviderats. Tidigare källa och undersökning beställs inte längre av staden. I stället har underlag till indikatorn hämtats från KOLADA. Det gör att utfallen från den tidigare källan (2020 och 2022) inte längre går att följa framåt och den nya källan (2023 och 2024) inte kan härledas bakåt. Underlaget från KOLADA avser Göteborgs Stad.

Utfallet på KOLADA visar att andelen brukare 2024 inom LSS-SoL-FH som anser att handläggaren pratade så att brukaren förstår har ökat i den senaste undersökningen. Indikatorn är fortfarande under utveckling varför slutsatser inte kan dras med säkerhet utifrån årets redovisning.

5.2.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Andel av Göteborgs Stads kommunikationsplaner*, som beaktar hinder och villkor för personer med funktionsnedsättning.

	2020	2022	2024
Ja, kommunikationsplanen omfattar funktionsnedsättning	45%	43%	55%
Svarsfrekvens som andel (%) av inskickade underlag från förvaltningar och bolag.	39%	56%	62%

Källa: Stadsledningskontoret

Tabell: Upplevelse av tillgänglighet på tre av stadens webbplatser. Ett samlat Tillgänglighetsindex utifrån SiteImprove.

	2020	2022	2024
Goteborg.se Vårt Göteborg Ungdomsfullmäktige	98	87	94

Källa: Demokrati och Medborgarservice

5.2.2 Kompletterande indikator

Tabell: Brukarbedömning inom LSS och SoL-FH: Handläggaren pratade så brukaren förstod på mötet

Göteborgs Stad	2023	2024
Samtliga	86%	91%

Källa: KOLADA. Brukarbedömning funktionshinder – Lägeskommun (kommunal + fristående regi)

5.3 Rätten till demokratisk delaktighet

Målet för området är att personer med funktionsnedsättning kan utöva sina demokratiska rättigheter, är delaktiga och har inflytande på lika villkor som andra.

Det samlade intrycket är att området inte utvecklats. De förändringar som kan utläsas i indikatorerna är inom felmarginalen.

För att nå målet inom det här rättighetsområdet ska stadens verksamheter enligt strategierna i programmet säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan rösta, påverka stadens utveckling, delta i förenings-och övrigt samhällsliv, genomföra enkäter och uppföljningar så att analyser utifrån diskrimineringsgrunderna kan göras samt samråda och aktivt involvera intresseorganisationer i åtgärder som berör personer med funktionsnedsättning.

Underlag från KEKS, kvalitet och kompetens i samverkan, om den öppna fritidsverksamheten visar en tendens att delaktigheten och engagemanget sakta går nedåt i staden för alla ungdomar i grundskola och gymnasieskolan. KEKS är ett europeiskt nätverk av kommunala förvaltningar och andra som ansvarar för och driver öppen ungdomsverksamhet. Förändringen är liten och för flera grupper ryms den inom felmarginalen. Även ökningen bland flickor med funktionsnedsättning i grundskolan ryms inom felmarginalen.

5.3.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Öppen ungdomsverksamhet3 Mötesplatsenkät – Delaktighetsindex

Skolform	Kön	Samtliga			Ungdomar med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Grundskolan	Flickor	64%	64%	64%	66%	67%	71%
	Pojkar	65%	64%	60%	67%	72%	66%
Gymnasieskolan	Flickor	74%	71%	70%	78%	74%	72%
	Pojkar	71%	72%	65%	75%	78%	73%

Källa: KEKS Öppen ungdomsverksamhet

Tabell: Brukarenkät Funktionsnedsättning – Delaktighetsindex Vuxna.

Göteborgs Stad	Kön	2020	2022	2024
Boende i LSS Gruppbostad, från och med 2022	Samtliga		70	73
	Kvinnor		61	69
	Män		78	76

Källa: Från och med 2022 kommer data från KOLADA, Brukarbedömning funktionshinder – Lägeskommun (kommunal + fristående regi)

Tabell: Upplevelse av tillgänglighet på tre av stadens webbplatser. Ett samlat Tillgänglighetsindex utifrån SiteImprove

	2020	2022	2024
Goteborg.se Vårt Göteborg Ungdomsfullmäktige	98	87	94

Källa: Demokrati och Medborgarservice

5.3.2 Kompletterande indikator

Demokratisk delaktighet är ett brett begrepp och innehåller många delar. SCB ställer frågor om funktionsnedsättning och demokratisk delaktighet i sin ULF-undersökning. Resultat från den undersökningen redovisas för att kompensera avsaknaden från andra indikatorer.

Tabell: Andel som anger att de deltar oftast i politiska diskussioner, 16 år och äldre.

Riket	Kön	2022	2024
Personer med funktionsnedsättning	Kvinnor	29%	27%
	Män	35%	29%
Övriga	Kvinnor	30%	28%
	Män	37%	32%

Källa: SCB/ULF Undersökningarna av levnadsförhållanden, medborgerliga aktiviteter.

5.4 Rätten till ett tryggt liv

Målet för området är att personer med funktionsnedsättning lever ett tryggt liv på lika villkor som andra.

Den sammanlagda bilden av indikatorerna visar att otryggheten fortsatt är allt för hög bland personer med funktionsnedsättning. De insatser som görs ger inte avsedd förbättrande effekt eller når inte fram till målgruppen.

För att målen ska kunna nås ska staden enligt beslutade strategier arbeta med att upptäcka och förebygga diskriminering och förtryck samt ge ett individanpassat stöd till de som behöver det. Krisberedskapen i alla verksamheter ska omfatta personer med funktionsnedsättning. Information till medborgarna vid kris och allvarliga händelser ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Det görs flera aktiviteter och analyser avseende trygghet men det saknas en analys om situationen för elever med funktionsnedsättning. Samtliga indikatorer på riksnivå som finns tillgängliga visar en tydlig bild att elever med funktionsnedsättning upplever en lägre grad av trygghet. Bland elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning anger så många som var femte elev att de är otrygga inför skoldagen.

De äldre ungdomarna i den öppna fritidsverksamheten anger att de är trygga. Inom den öppna fritidsverksamheten är det heller ingen skillnad mellan de ungdomar som har eller inte har en funktionsnedsättning.

5.4.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Andel som avstått från att gå ut av rädsla för överfall, rån eller ofredande, 16–84 år.

	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	39%	40%	42%	49%	46%	50%
	Män	12%	12%	14%	20%	18%	19%

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Tabell: Enkät öppen ungdomsverksamhet i Göteborg – Trygghetsindex

Skolform	kön	Samtliga ungdomar			Ungdomar med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Grundskolan	Flickor	97	91	89	90	89	89
	Pojkar	94	92	89	95	93	92
Gymnasieskolan	Flickor	95	94	91	96	93	93
	Pojkar	94	92	90	95	93	92

Källa: KEKS Öppen Ungdomsverksamhet

Tabell: Andel deltagare i daglig verksamhet och boende i BmSS som upplever att de känner sig trygga i Göteborg, Vuxna.

Verksamhet	Kön	2020	2022	2024
Daglig verksamhet	Alla	75%	79%	75%
	Kvinnor	70%	76%	69%
	Män	79%	81%	81%
Boende med särskild service	Alla	63%	68%	66%
	Kvinnor	56%	62%	58%
	Män	67%	74%	73%

Källa: Brukarbedömning funktionshinder – Lägeskommun (kommunal + fristående regi)

Tabell: Andel som blivit utsatta för fysiskt våld senaste året, 16–84 år.

	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	3%	2%	2%	5%	4%	3%
	Män	3%	2%	2%	5%	3%	4%

Källa: Folkhälsomyndigheten

Tabell: Andel som upplever att man kan lita på de flesta människor, 16–84 år.

	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	74%	72%	69%	59%	60%	55%
	Män	69%	72%	68%	60%	61%	57%

Källa: Folkhälsomyndigheten

5.4.2 Kompletterande indikator

Allmänna barnhuset i samarbete med Karlstads Universitet genomförde en större undersökning bland ungdomar om förekomsten av våld och våldsutsatthet 2022. Resultatet visade på en skrämmande bild av villkoren för elever som erfar våld i någon form i sin vardag. Undersökningen ställde även frågor om funktionsnedsättning och om villkoren i vardagen såsom skola. Med deras tillåtelse och stadsledningskontorets bearbetning redovisas i den här rapporten nationella resultat för elever med funktionsnedsättning under rättighetsområdena trygghet och utbildning. Allmänna barnhuset samlade in kunskap om elevers funktionsnedsättning utifrån fyra kriterier. Fysiska, Kroniska sjukdomar, Neuropsykiatriska och övriga psykiatriska tillstånd. I den här rapporten har data om gruppen som helhet tagits med samt undergruppen elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Allmänna barnhuset rapporterar att betydligt fler elever i årskurs 9 med funktionsnedsättning är otrygga inför skoldagen. För elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är siffran ännu högre.

Tabell: Andel ungdomar 15 år som inte känner sig lugna och trygga inför skoldagen, hela riket

Grupp		Andel som svarat att de inte känner sig lugna eller trygga inför skoldagen
Ungdomar utan funktionsnedsättning	Samtliga	5,1%
Ungdomar med funktionsnedsättning	Samtliga	14,5%
	Varav ungdomar med NPF	20,9%

Källa: Allmänna Barnhuset. Stadsledningskontorets bearbetning

5.5 Rätten till bästa möjliga hälsa

Mål för området är att personer med funktionsnedsättning har möjlighet att uppnå bästa möjliga hälsa på lika villkor som andra.

Den samlade bedömningen är att området utifrån indikatorerna inte har utvecklats. De indikatorer som i den här rapporten redovisas pekar på en fortsatt skillnad mellan de som har och de som inte har en funktionsnedsättning vad gäller hälsa.

Staden tillgodoser genom strategierna i programmet rättigheten inom området genom att ha kunskap om funktionsnedsättningar och livsvillkoren som påverkar hälsan för personer med funktionsnedsättning samt genom att samverkan internt och extern. Staden medverkar också till att personer med funktionsnedsättning har tillgång till hälso- och sjukvård med god kvalitet samt standard, hälsofrämjande och förebyggande insatser på lika villkor som andra.

Till det här området saknas data på Göteborg 2024. Från Folkhälsomyndigheten har data erhållits gällande utfall på en nationell nivå.

Resultaten visar att andelen vuxna personer med funktionsnedsättning som bedömer sitt hälsotillstånd som gott är lägre än för övriga befolkningen.

I den kompletterande indikatorn går det att utläsa att det är vanligare att ungdomar med funktionsnedsättning har huvudvärk än övriga ungdomar.

Det här visar att stadens insatser att förbättra hälsan för målgruppen inte får stanna av. Det pågår ett utvecklingsarbete inom förvaltningen för funktionsstöd vad gäller hälsosamtal och hälsokontroller. Fler förvaltningar behöver uppmärksamma målgruppens behov vad gäller bästa möjliga hälsa.

5.5.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Andel som upplever sitt hälsotillstånd som bra, 16–84 år.

	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	82%	80%	79%	45%	41%	47%
	Män	84%	82%	78%	56%	59%	54%

Källa: Folkhälsomyndigheten – Hälsa på lika villkor

Tabell: Andel som övervägt att ta sitt liv senaste året, 16–84 år.

	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	3%	3%	4%	9%	10%	9%
	Män	2%	3%	4%	8%	8%	9%

Källa: Folkhälsomyndigheten – Hälsa på lika villkor

5.5.2 Kompletterande indikator

En betydligt högre andel av ungdomar med funktionsnedsättning anger att de har huvudvärk minst en gång i veckan

Tabell: Andel ungdomar 12–18 år som anger att de har huvudvärk minst en gång i veckan

Grupp	Riket	Andel som svarat att de har huvudvärk minst en gång i veckan
Ungdomar utan funktionsnedsättning	Samtliga	36%
	Flickor	49%
	Pojkar	24%
Ungdomar med funktionsnedsättning	Samtliga	44%
	Flickor	57%
	Pojkar	33%

Källa: SCB Barn/ULF 2023.

5.6 Rätten till utbildning

Målet för rättighetsområdet är att personer med funktionsnedsättning har möjlighet att nå utbildningsmålen på lika villkor som andra.

Då det saknas underlag från grundskoleförvaltningen på alla indikatorer går det inte att bedöma utvecklingen utifrån de av kommunfullmäktiges beslutade indikatorer. Förvaltningen redovisar inte heller på annat sätt i sin återrapportering något om resultat eller trygghet för elever med funktionsnedsättning.

Utifrån de kompletterande indikatorerna om resultat för elever i Göteborg bedömer funktionshinderombudsmannen det angeläget att det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas. Undervisningsinsatser och stöd riktade till elever med funktionsnedsättning behöver kunna följas upp. Funktionshinderombudsmannen bedömer utifrån de kompletterande indikatorerna det angeläget att en fråga om funktionsnedsättning tas med i enkäter riktade till elever, ungdomar och vårdnadshavare.

För att nå målet för rättighetsområdet ska stadens enligt beslutade strategier i programmet säkerställa ett sammanhållet utbildningssystem för personer med funktionsnedsättning. Likaså ska samverkan ske för att underlätta övergång från skola till arbetsliv. Staden ska även säkerställa kunskap för att tidigt kunna uppmärksamma behov av stöd samt ge individanpassat stöd. Detta för att elever med funktionsnedsättning kan ges möjlighet till full utveckling av sina personliga färdigheter och att nå utbildningsmålen. Stadens verksamheter ska också arbeta med aktiva åtgärder för att skapa trygga, tillgängliga och icke-diskriminerande miljöer.

Andra aktörer, som Skolverket, Myndigheten för delaktighet, SCB och Folkhälsomyndigheten, rapporterar på en nationell nivå att situationen för barn, elever och studerande med funktionsnedsättning är utsatt, vad gäller exempelvis brist på stöd och trygghet, vilket kan leda till livslånga konsekvenser om inte åtgärder sätts in.

I samverkan med SCB har stadsledningskontoret sammanställt data om skolresultaten för elever med funktionsnedsättning i Göteborg. Avgångsbetygen från grundskolan för elever med funktionsnedsättning som hösten 2023 började på gymnasiet är mycket lägre än för övriga elever. För den här gruppen har SCB även redovisat deras resultat från de nationella proven i årskurs 3. Resultatet visade att bara drygt hälften klarade godkänt i årskurs 3. För att jämföra hur det ser ut för de yngre eleverna som hösten 2023 började mellanstadiet eller högstadiet har SCB redovisat även deras resultat på nationella prov i årskurs 3. Vid en jämförelse av resultaten går det att utläsa att elever med funktionsnedsättning har betydligt lägre resultat på nationella prov i årskurs 3. Samtidigt visar det att det kompensatoriska stödet till målgruppen inte ger resultat. Elever med funktionsnedsättning lämnar grundskolan med anmärkningsvärt låga betyg.

Utifrån resultat på de tre kompletterande indikatorerna är det mycket som talar för att situationen är mer allvarlig för elever med funktionsnedsättning än vad basmätningen 2020 visade.

5.6.1 Kompletterande indikatorer

Med hjälp av SCB redovisar stadsledningskontoret i år skolresultat för elever med funktionsnedsättning i Göteborg Stad. Underlaget omfattar de elever vars familjer mottager ett stöd baserat på barnets funktionsnedsättning. Enligt Försäkringskassan innehåller elevurvalet de som har fysiska och psykiska funktionsnedsättningar. Den vanligaste gruppen bland elever med psykisk funktionsnedsättning är elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Med de här nya indikatorerna kan staden följa utvecklingen och avläsa om egna insatser ger resultat. Som referens finns även resultat med på en nationell nivå.

Inom varje åldersgrupp redovisas resultat från nationella prov årskurs 3. För den äldsta gruppen redovisas även betyg från grundskolan. När det gäller nationella prov har stadsledningskontoret valt nationellt prov i svenska och svenska som andra språk.

Tabell: Andel som uppnått kravnivån. Nationella prov i årskurs 3, svenska inklusive svenska som andra språk, för elever som i augusti 2023 började årskurs 4 – 6, 7 – 9 eller Gymnasiet.

	Alla elever				**Elever med funktionsnedsättning**			
Årskurs	**Riket**	**Antal**	**Göteborg**	**Antal**	**Riket**	**Antal**	**Göteborg**	**Antal**
4 - 6	43%	*366 951*	41%	*18 700*	25%	*20 297*	25%	*880*
7 - 9	72%	*231 958*	71%	*11 304*	52%	*15 966*	50%	*604*
Gy	72%	*120 775*	68%	*6 110*	55%	*7 665*	49%	*348*

Källa: SCB. Nationella prov åk 3 mellan VT2013 och VT2023.

Tabell: Meritpoäng årskurs 9 för elever som i augusti 2023 började studera på gymnasiet

Område	**Riket alla elever**	**Riket, elever med funktionsnedsättning**	**Göteborg alla elever**	**Göteborg, elever med funktionsnedsättning**
Meritpoäng åk 9, Median	225	170	223	153
Antal	129 024	7 169	6 805	329

Källa: SCB. Grundskolans elever per 15 oktober, åk 9, VT2014 och VT2023. Meritvärde av elevens 16 bästa betyg i slutbetyget (moderna språk kan ingå). Elever med minst 10 meritpoäng är inkluderade.

Tabell: Andel elever i årskurs 9 som anger att deras funktionsnedsättning påverkar skolarbetet ganska eller väldigt mycket

Grupp	Riket	Andel som svarat att deras funktionsnedsättning påverkar skolarbetet
Ungdomar med funktionsnedsättning	Samtliga	31%
	Varav ungdomar med NPF	56%

Källa: Allmänna Barnhuset, Stadsledningskontorets bearbetning

5.7 Rätten till ett arbete eller sysselsättning

Målet med området är att personer med funktionsnedsättning har arbete eller meningsfull sysselsättning.

Den samlade bedömningen utifrån att den öppna arbetslösheten ökar och att antalet anställda med lönebidrag minskar inom nämnder och styrelser bedöms utvecklingen försämrats jämfört med 2020 och 2022.

För att nå målet ska staden enligt beslutade strategier anställa fler personer med funktionsnedsättning och arbetsplatserna ska göras tillgängliga. Staden ska samverka med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och privata företag. Staden ska ta fram praktikplatser och meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. Staden ska även arbeta aktivt för att förhindra diskriminering.

Funktionshinderombudsmannen har tidigare rapporterat att de insatser som staden gör på området inte ännu har förbättrat etableringsgraden för målgruppen. Övergången mellan utbildning och arbetsmarknaden är fortsatt en utmaning för målgruppen. I staden erbjuds olika insatser för stödanställningar men få av dem leder till fasta jobb. Rekryteringsprocesserna som har setts över har inte heller lett till en ökad etableringsgrad.

Den öppna arbetslösheten ökar i landet och så även för personer med funktionsnedsättning. Ökningen av den öppna arbetslösheten har skett under senare delen av 2024 och inledningen av 2025. Resultatet på en av indikatorerna visar på motsatt utveckling men det förklaras av att underlaget samlades in tidigare under 2024.

Det är skillnad på strukturarbetslöshet och konjunkturarbetslöshet. Personer med funktionsnedsättning står, tack vare många arbetsmarknadsstöd, oftare

emot konjunkturarbetslösheten men drabbas kontinuerligt av utanförskap på arbetsmarknaden på grund av hur strukturen för anställning ser ut. Arbetsgivares, vid anställning, rädsla för höga framtida kostnader, diskriminering på arbetet och bristande stöd gör att etableringsgraden är låg. När arbetslöshet på grund av strukturskäl alltjämt fortsätter vara hög är risken för att personer med funktionsnedsättning efter en tid tvingas över i sjukbidrag och andra försörjningsstöd. Det resulterar ofta i en försämrad livsekonomi.

Riksrevisionen skriver i sin rapport om situationen för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden att ”För att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna få och behålla ett arbete bedömer Riksrevisionen att regeringen behöver styra Arbetsförmedlingen långsiktigt och resultatorienterat”.

Vidare skriver Riksrevisionen att mer kunskap behöver byggas upp om vad som underlättar för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden, samt hur Arbetsförmedlingens arbetssätt och insatser påverkar möjligheterna till arbete.

Myndigheten för arbetsmiljökunskap har i en rapport 2025 gjort en litteraturgenomgång av kunskapsläget på området vad gäller villkoren på arbetsmarknaden. Deras fokus handlade om utmaningar i arbetsmiljön, främjande faktorer, likheter och skillnader mellan branscher, sektorer, organisation och ledarskap samt utformning av en inkluderande arbetsmiljö.

Resultaten på stadens medarbetarenkät 2024 visade att det är vanligare bland personer med funktionsnedsättning att arbeta fast de egentligen borde ha sjukskrivit sig. Medarbetarundersökningen visade också att personer med funktionsnedsättning oftare utsätts för kränkande särbehandling eller mobbning i arbetet. Undersökningen visade också att anställda med funktionsnedsättning oftare utsätts för diskriminerande behandling.

5.7.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Antal anställda med lönebidrag i Göteborgs Stad.

	2020	2022	2024
Antal anställda med lönebidrag	244	200	182

Källa: Stadsledningskontoret

Tabell: Andel som angett arbete som sysselsättning, 16–84 år.

	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	89%	89%	88%	61%	62%	64%
	Män	91%	91%	91%	75%	70%	75%

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Tabell: Andel som angett arbetslös som sysselsättning, 16–84 år.

	Kön	Personer utan funktionsnedsättning			Personer med funktionsnedsättning		
		2020	2022	2024	2020	2022	2024
Riket	Kvinnor	4%	4%	2%	9%	7%	4%
	Män	4%	4%	4%	7%	9%	5%

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

5.7.2 Kompletterande indikatorer

Situationen har försämrats på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Det sker nationellt och i Göteborg. För personer med funktionsnedsättning är det särskilt utmanande då insteget till ett arbete är högre för målgruppen än för andra. Av den anledningen är det oroväckande att de siffror som redovisas i tabellen nedan visar att den öppna arbetslösheten bland personer med funktionsnedsättning ökar mer i Göteborg än i övriga landet. Det gäller både män och kvinnor oavsett funktionsnedsättning. Inom gruppen personer med funktionsnedsättning återfinns den största ökningen bland de med eftergymnasial utbildning.

Tabell: Antal öppet arbetslösa – förändring mellan juni 2024 och juni 2025

		Juni 2024 Göteborg	Juni 2025 Göteborg	Förändring i Göteborg	Motsvarande förändring på riksnivå
Göteborg	Män utan funktionsnedsättning	6987	7969	+14%	+11%
	Män med funktionsnedsättning	435	675	+32%	+15%
	Män med funktionsnedsättning och eftergymnasial utbildning	83	136	+64%	+23%
	Kvinnor utan funktionsnedsättning	6556	7400	+13%	+11%
	Kvinnor med funktionsnedsättning	340	480	+41%	+19%
	Kvinnor med funktionsnedsättning och eftergymnasial utbildning	111	164	+50%	+27%

Källa: Arbetsförmedlingen

Villkor på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning är ett område under utveckling. Funktionshinderorganisationerna har lyft det här området under många år.

Medarbetarundersökningen i Göteborgs Stad hade vid genomförandet 2024 med en fråga om funktionsnedsättning. Det var första gången och Göteborg är där med en av de första stora arbetsgivarna som aktivt analyserar villkoren i arbetslivet för personer med funktionsnedsättning. Enkäten var obligatorisk inom förvaltningarna och frivillig i bolagen. Undersökningen genomfördes av extern aktör. Resultat om villkoren för personer med funktionsnedsättning redovisades endast på en hela staden nivå för att garantera anonymiteten. Enkäten skickades ut till över 40 000 medarbetare. Svarsfrekvensen var 82 procent.

Av de svarande angav 5,5 procent att de har en funktionsnedsättning, 1810st. Frågan som ställdes var: ”Har du någon varaktig fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?” (Förklarande text: Funktionsnedsättning är en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Till exempel syn- eller hörselnedsättning, kognitiva svårigheter, rörelse- och orienteringssvårigheter som inte kompenseras med hjälpmedel. Det kan också röra sig om långvariga sjukdomar som försämrar arbetsförmåga)

Resultaten på medarbetarenkäten 2024 visar att arbetsmiljön för personer med funktionsnedsättning behöver uppmärksammas.

Tabell; Andel som svarat på frågan: Hur många gånger har du, under de senaste 12 månaderna, arbetat trots att du borde ha sjukanmält dig?

Svarsalternativ	Medarbetare med funktionsnedsättning	Medarbetare utan funktionsnedsättning
Aldrig eller en gång	35%	45%
Fyra gånger eller fler	29%	17%

Källa: Göteborgs Stad Medarbetarundersökning 2024

Tabell; Andel som svarat på frågan: Har du, under de senaste 12 månaderna, varit utsatt för kränkande särbehandling eller mobbning i arbetet?

Svarsalternativ	Medarbetare med funktionsnedsättning	Medarbetare utan funktionsnedsättning
Ja	27%	16%

Källa: Göteborgs Stad Medarbetarundersökning 2024

Tabell; Andel som svarat på frågan Har du, under de senaste 12 månaderna, varit utsatt för trakasserier eller diskriminerande behandling i arbetet?

Svarsalternativ	Medarbetare med funktionsnedsättning	Medarbetare utan funktionsnedsättning
Ja	16%	7%

Källa: Göteborgs Stad Medarbetarundersökning 2024

5.8 Rätten till en fungerande bostad

Mål för området är att personer med funktionsnedsättning har en fungerande bostad på lika villkor som andra.

Indikatorerna visar på en negativ utveckling vad gäller andelen bygglov där avsteg från tillgänglighetskrav har godkänts och att andelen tillgängliga bostäder i stadens bestånd fortsatt är lågt. Den tredje beslutade indikatorn saknar underlag. Områdets utveckling från 2020 till 2024 kan av den anledningen inte bedömas.

För att tillgodose rätten till bostad ska staden enligt programmet för full delaktighet tillämpa och ställa krav på universell utformning vid nybyggnation av bostäder. Stadens verksamheter ska systematiskt inventera och åtgärda identifierade hinder i bostäder. Vid större renoveringar ska staden verka för att öka antalet tillgängliga och användbara bostäder

Rätten till en bostad är inte självklar, särskilt inte för personer med funktionsnedsättning. Den lagstiftning som tillgänglighet i bostäder bygger på har sitt ursprung från 1960- och 1970-talets handikapputredningar. Med universell utformning som planeringsram kan även kulturella intressen och ekonomiska förutsättningar bli en del av stadsutveckling för alla medborgare. Tillgänglighet kan smälta in i kulturkvarter och behöver inte vara dyrt – tvärtom visar fler att det är mer lönsamt för en stad att bygga tillgängligt från början än att behöva kompensera i efterhand.

TIBB, tillgänglighet i befintligt bostadsbestånd, som är ett verktyg för inventering av framkomlighet och tillgänglighet används inte organiserat i staden. Det är sedan många år tillbaka känt att fler äldre kommer att behöva bo kvar i det befintliga bostadsbeståndet allt längre upp i åren. För många fungerar den nuvarande bostaden med ibland minimala tillgänglighetsanpassningar. Ett av problemen i det befintliga beståndet är den anslutande yttre miljön. Att skapa bättre framkomlighet till den nuvarande bostaden ger en möjlighet att stanna kvar i befintlig bostad. TIBB, som verktyg, syftar till att visa var förbättringar kan ske. Genom inventering enligt TIBB-verktyget kan fastighetsägaren planera förbättringsåtgärder och information till boende.

Verktyget TIBB, som är tänkt följa utvecklingen i det befintliga bostadsbeståndet, saknar ansvarig i staden. TIBB har tillhandahållits av Västra Götalandsregionen (VGR) och administrerades tidigare av Fastighetskontoret. Vid övergång till ny organisationsstruktur inom stadsutveckling 2023 har TIBB-verktyget hamnat utan egen hemvist i staden. Då det saknas alternativ att kunna följa utvecklingen på området har funktionshinderombudsmannen rekommenderat ett fortsatt arbete mellan Stadsbyggnadsförvaltningen och Framtiden AB att hitta en hemvist och arbetsmodell.

En omfattande revidering av bostadsförsörjningsplanen bereds inom stadsbyggnadsförvaltningen och ska bli klar under senare delen av 2025. Tillgängliga bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning är aviserad bli en del av planen.

5.8.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Andel tillgänglighetsmärkta bostäder i kommunalt bostadsbestånd

	2020	2022	2024
Andel tillgänglighetsmarkerade bostäder i kommunalt bostadsbestånd	25%	31%	25%

Källa: Boplats Göteborg

Tabell: Andel avvikelser rörande tillgänglighet i nybyggnation

	2020	2022	2024
Andel avvikelser	<1%	7%	12%

Källa Stadsbyggnadsförvaltningen

5.9 Rätten till att kunna förflytta sig i och använda Göteborgs inne- och utemiljöer

Mål för området är att personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig och använda alla stadens inne- och utemiljöer på lika villkor som andra.

Utifrån resultaten på indikatorerna går det inte att utläsa någon utveckling på området.

För att nå målen ska staden utifrån beslutade strategier tillämpa och ställa krav på universell utformning vid stadsplanering, ny- och ombyggnad av stadens inne- och utemiljöer. På samma sätt ska staden åtgärda enkelt avhjälpta hinder i inne- och utemiljöer. Slutligen ska staden säkerställa flexibla och tillgängliga transporter. Detta för att personer med funktionsnedsättning ska kunna förflytta sig på lika villkor som andra.

Göteborg & Co driver ett utvecklingsarbete med den digitala tvillingen. I denna applikation kan användaren synliggöra hur tillgänglig staden är för personer med funktionsnedsättning. Stadens motto att vara det bästa destinationsmålet, ha ett attraktivt evenemangsutbud samt bjuda på de bästa upplevelserna är tänkt att även gälla en äldre och personer med rörelsenedsättning. Med den digitala tvillingen kommer besökare och boende med ökad trygghet kunna planera sin vistelse i förvissning att det fungerar med sina hjälpmedel. Utmaningen för att nå framgång är hur staden utformar och anpassar stadens fysiska miljö och tjänster.

Göteborg & Co har även tagit fram en film om tillgänglighet som sprids i staden till bland annat hotell och restauranger. Genom att fler verksamheter gör små tillgänglighetsförändringar blir staden som helhet en betydligt mer enklare stad att välja för den som vill besöka oss.

En viktig del i att göra staden attraktiv för besökare med rörelsehinder är att våra mest frekventa hållplatser är tillgänglighetsanpassade. Underlag från Västtrafik till indikatorn nedan visar att bara drygt hälften av hållplatserna är fullt tillgängliga. Siffran har legat på den nivån sedan 2020. Åtgärder som

behöver göras vilar på Göteborgs Stad. Det framgår inte av tillgängliga årsredovisningar hur förbättringar ska genomföras.

Enkelt avhjälpta hinder är inte bara en resursfråga utan handlar också om hur lagstiftning på området tolkas och hur genomförandet organiseras. Styrningen på området behöver förstärkas där kommuner både är fastighetsägare och hyresgäst. Enkelt avhjälpta hinder ska åtgärdas av den som har rådighet, vanligtvis byggnadens ägare.

Källan för underlag till indikatorn och beskrivning av i vilken grad enkelt avhjälpta hinder är åtgärdade har förändrats. Tidigare rapporterade Fastighetskontoret. Metoden som då användes är inte längre tillämpbar. Underlagen kopplas nu till Tillgänglighetsdatabasen, TD3. Överflyttningen från den tidigare databasen till den nya är inte fullt genomförd. Årets utfall på sjuttio procent är sannolikt för lågt. Det betyder att årets utfall inte går att jämföra bakåt. Stadsmiljöförvaltningen arbetar på att utveckla en gemensam struktur för enkelt avhjälpta hinder vad gäller ansvar och åtgärdande.

Serviceresor/Färdtjänst är ett viktigt stöd så att de som behöver komma till sin utbildning, arbete och fritidssysselsättning. Stadsmiljöförvaltningen har genomfört en utbildning för sina förare för att förbättra bemötandet. I uppföljningen av hur nöjd resenärerna är med resan har Svensk kollektivtrafiks barometer för anropsstyrd trafik, ANBARO, angett att nöjdheten är hög bland resenärerna. Funktionshinderombudsmannen har från flera brukarorganisationer i Göteborg fångat upp att deras medlemmar inte är lika nöjda med Serviceresor/Färdtjänst så som ANBARO visar. Funktionshinderombudsmannen avser att tillsammans med berörda aktörer utveckla och förbättra indikatorn.

5.9.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Andel åtgärdade anläggningar med avseende på enkelt avhjälpta hinder, EAH.

	2020	2022	Metodbyte 2024	2024
Andel åtgärdade anläggningar	88%	86%		70%

Källa: 2020–2022 Fastighetskontoret. 2024 Stadsmiljöförvaltningen. Från och med 2024 beräknas andelen utifrån de som är publicerade i tillgänglighetsdatabasen TD3 i förhållande till det totala antalet publika lokaler.

Tabell: Andel hållplatser anpassade för personer med funktionsnedsättning. Tabellen anger status i arbetet att tillgängliggöra hållplatserna

	Status	2020	2022	2024
Göteborg	Åtgärdade	56%	57%	58%
	Nästan åtgärdade	33%	32%	31%
	Ej åtgärdade	12%	11%	11%
Västra Götaland	Åtgärdade		64%	66%
	Nästan åtgärdade		19%	19%
	Ej åtgärdade		17%	15%

Källa: Västtrafik

Tabell: Nöjdhet färdtjänstresor Göteborgs Stad.

	2020	2022	2024
Andel nöjda	91%	90%	91%

Källa: ANBARO Årsrapport 2024

5.10 Rätten till en meningsfull fritid

Mål inom området är att Personer med funktionsnedsättning kan utforma sin fritid på lika villkor som andra.

Även om fler anläggningar blir tillgängliga mellan 2020 och 2024 så är målgruppen inte lika aktiv som personer utan funktionsnedsättning. Bilden kvarstår att allt för få ägnar sig åt fysisk aktivitet samt genomför besök på kultur och idrottsevenemang. Området bedöms därför som oförändrat.

För att nå målet ska stadens verksamheter enligt beslutade strategier samverka och åtgärda hinder så att personer med funktionsnedsättning ska kunna ha en meningsfull fritid på lika villkor som andra. Vidare ska stadens föreningsbidrag och annat stöd till föreningar bidra till att personer med funktionsnedsättning ska kunna ha en meningsfull fritid på lika villkor som andra.

Parapulsfestivalen genomfördes 2024 i stadens regi. Parasportfestivalen genomfördes under 2025 på Slottsskogsvallen av parasportförbundet i Västra Götaland. Göteborg Stad stödjer arrangemanget. Årets arrangemang hade besökare från hela regionen.

SCB visar i sin undersökning av ungdomars kultur- och fritidsvanor att aktiviteterna varierar beroende på kön och funktionsnedsättning. Flickor går oftare på bio, konserter. bibliotek och teater än pojkar oavsett funktionsnedsättning eller ej. Vart tredje ungdom med funktionsnedsättning läser böcker minst en dag i veckan. För övriga är det vart fjärde ungdom som läser varje vecka.

Färre ungdomar med funktionsnedsättning idrottar i en förening än andra ungdomar. Samma bild gäller på frågan om man är hos kompisar minst en dag per vecka eller om man har kompisar hemma minst en gång i veckan.

Den aktivitet där ungdomar med funktionsnedsättning är mer aktiva än övriga ungdomar är dataspelstid. På frågan om de spelar dataspel mer än tre timmar per dag under lördagar och söndagar svarar nästan sjuttio procent av pojkar med funktionsnedsättning att de gör det. Övriga pojkar spelar också ofta dataspel men färre timmar än pojkar med funktionsnedsättning. Lägst andel som svarar att de spelar minst tre timmar per dag, lördagar och söndagar, är flickor utan funktionsnedsättning, tjugofem procent. Under veckorna anger nästan hälften av pojkar med funktionsnedsättning att de spelar dataspel mer än tre timmar per dag.

5.10.1 Av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Tabell: Andel åtgärdade idrottsanläggningar och badhus med avseende på enkelt avhjälpta hinder.

	2020	2022	2024
Andel åtgärdade anläggningar	94%	92%	94%

Källa: Idrotts- och föreningsförvaltningen

Tabell: Andel åtgärdade kulturanläggningar med avseende på enkelt avhjälpta hinder.

	2020	2022	2024
Andel åtgärdade anläggningar	73%	100%	100%

Tabell: Andel kultur-och idrottsaktiviteter i Göteborgs Stads kalendarium som har information om tillgänglighet

		2020	2022	2024
Andel	Kultur- och idrottsanläggningar	58%		51%
	Kulturanläggningar		53%	
	Idrottsanläggningar		38%	

Källa: Demokrati och medborgarservice

5.10.2 Kompletterande indikator

SCB Barn/ULF ställde 2023 frågor om barn och ungdomars fritidsvanor. Resultatet visade på likheter och skillnader mellan ungdomar med eller utan funktionsnedsättning.

Tabell: Andel barn (%) som svarat ja på frågor gällande ett urval av fritidsvanor

År	Fråga	Riket	Barn, 12–18 år, som har en funktionsnedsättning	Barn, 12–18 år, som inte har en funktionsnedsättning
2023	Varit på bio senaste halvåret	Flickor	74%	72%
		Pojkar	65%	65%
	Läser böcker minst en dag i veckan	Flickor	46%	39%
		Pojkar	34%	29%
	Idrottar i förening/klubb	Flickor	44%	55%
		Pojkar	48%	63%
	Är hemma hos kompisar minst en dag i veckan	Flickor	57%	63%
		Pojkar	50%	57%
	Har kompisar hemma minst en dag i veckan	Flickor	38%	45%
		Pojkar	27%	34%
	Spelar dataspel minst 3 timmar per dag under en lördag eller söndag	Flickor	32%	25%
		Pojkar	66%	59%
	Spelar dataspel minst 3 timmar per vardag	Flickor	18%	13%
		Pojkar	43%	33%

Källa: SCB Barn-ULF 2023

6 Underlag för bedömningar och slutsatser

ANBARO (2024) Årsrapport 2024. Barometer för anropsstyrd trafik Göteborgs Stad

Autism Sverige (2025) Skolrapport 2025, En trygg och meningsfull skola för alla.

Diskrimineringsombudsmannen (2025). Statistik över anmälningar 2015–2024. Årlig statistik från Diskrimineringsombudsmannen. Rapport 2025:1

Finanspolitiska rådet (2024), Svensk finanspolitik. Rapport 2024.

Finanspolitiska rådet (2024). Ekonomisk ojämlikhet i Sverige. Översikt av fakta och framtidsutmaningar. Särskilda studier från Finanspolitiska rådet. Rapport 2024/1

Försäkringskassan (2025). Disponibel inkomst bland personer med ersättning från sjukförsäkringen. Socialförsäkringsrapport 2025:5

Försäkringskassan (2025). Socialförsäkringen i siffror 2025

Göteborgs stad (2024). Parapulsfestivalen 2024. Göteborg & Co.

Inspektionen för socialförsäkringen (2022). *Utvecklingen av socialförsäkringsförmånen under de senaste 30 åren.* Rapport 2022:2.

Jernbro, C., Landberg, Å. & Thulin, J. (2023). *Våld mot barn 2022: en nationell kartläggning.* Stockholm: Stiftelsen allmänna barnhuset.

KEKS (2025). Fritidsgården, myt och verklighet.

Myndigheten för arbetsmiljökunskap (2025). Funktionsnedsättning och arbetsmiljö. Kunskapssammanställning 2025:1

Myndigheten för delaktighet (2025). Uppföljning av funktionshinderspolitiken 2024.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2025). Unga med funktionsnedsättning. En lägesbeskrivning av deltagande och förutsättningar inom områdena kultur och fritid samt demokratisk delaktighet. MUCF 1943/24.

Nordens välfärdscenter (2023). Universell utformning och samhällsekonomiska analyser. En kartläggning av analyser och litteratur.

Riksrevisionen (2024). Från vision till verklighet – sektorsansvaret i funktionshinderspolitiken, RiR 2024:22

Riksrevisionen (2025). Arbetsförmedlingens stöd till personer med

funktionsnedsättning. RiR 2025:20

Skolinspektionen (2025). Beslut efter planerad kvalitetsgranskning av ansvar för grundskola. Göteborgs kommun Dnr: SI 2024:9064

Skolverket (2024), Skolgången för elever med slutbetyget F. Skolverkets aktuella analyser. Rapport 2024:9.

Socialdepartementet (2025). Ändring av uppdrag att följa upp funktionshinderspolitiken 2021–2031 utifrån det nationella målet för funktionshinderspolitiken. 2025-07-24, S2025/01367

SOM Institutet (2025). Demokrati och delaktighet. SOM rapport 2025:27

SOM Institutet (2025). Demokrati och trygghet. SOM rapport 2025: 30

SOM Institutet (2025). Våld i nära relationer. SOM rapport nr 2025:28

SOU 2019:23. Styrkraft i funktionshinderspolitiken, Socialdepartementet

Statistiska centralbyrån (2024). Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2024

7 Bilaga

7.1 Beslutade indikatorer som saknar underlag 2024

I den här bilagan listas de indikatorer som av kommunfullmäktige är beslutade men där det saknas underlag för 2024 från angivna källor. För äldre resultat hänvisas till tidigare indikatorrapporter. Två av indikatorerna nedan används i två olika rättighetsområden.

Andel som tagit del av idrottsevenemang senaste året, 16–84 år

Andel som tagit del av kulturella aktiviteter senaste året, 16–84 år

Andel som upplever sitt hälsotillstånd som bra, 16–84 år

Andel som utövat demokratiska rättigheter senaste året, 16–84 år

Andel som ägnar sig åt fysisk aktivitet mer än 150 min/vecka, 16–84 år

Andel som är nöjda med det liv de lever, 16–84 år

Andel vuxna som förstått informationen från socialsekreterare, Göteborgs Stad

Elevenkät anpassad grundskola – Index delaktighet och inflytande

Elevenkät skola - Andel som känner sig trygga i grundskolan (Används inom två rättighetsområden)

Elevenkät skola – Andel som upplever att de kan nå kunskapskraven

Elevenkät skola - Index delaktighet och inflytande

Elevenkät anpassad grundskola - Andel i anpassad grundskola som upplever att chaufförerna bemöter dem på ett bra sätt

Elevenkät anpassad grundskola - Andel som känner sig trygga i anpassad grundskola (Används inom två rättighetsområden)

Elevenkät anpassad grundskola - Index Kunskap och lärande

Tillgänglighet i befintligt bostadsbestånd (TIBB)

Stadsledningskontoret
Telefon: 031-365 00 00 (kontaktcenter)
E-post: stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se